

FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA POLGÁRI KOLLÉGIUMA

Tanácselnöki állásfoglalás

az alávetéses illetékességi szabály módosulásáról

A 2009. évi L. törvény 62. § (1) bekezdésével módosult Pp. 41. § (6) bekezdésének az alávetéses illetékesség szabályára vonatkozó korlátozása visszamenőleges hatállyal nem bír. A módosító törvény a hatálybalépését követően – 2009. június 30. napjától kezdődően – zárja ki a lehetőségét annak, hogy a felek a vagyoni ügyek tekintetében a Fővárosi Bíróság, a Pest Megyei Bíróság és a Pesti Központi Kerületi Bíróság illetékességét kikössék. Ezért a felek korábbi megállapodásában foglalt kikötés alapján az érintett bíróságok illetékessége fennáll.

I n d o k o l á s

A 2009. évi L. törvény 62. § (1) bekezdése értelmében a Pp. 41. §-a módosult.

A Pp. 41. § (6) bekezdésének új rendelkezése értelmében vagyoni ügyek tekintetében a felek a felmerült jogvitájukra vagy a meghatározott jogviszonyból eredő jövőbeni követelésükre nem köthetik ki a megyei bíróság hatáskörébe tartozó ügyben a Fővárosi Bíróság és a Pest Megyei Bíróság, a helyi bíróság hatáskörébe tartozó ügyben a Pesti Központi Kerületi Bíróság illetékességét.

A 2009. évi L. törvény 61. § (1) bekezdése szerint a Pp. 41. §-át módosító rendelkezés 2009. június 30. napján lép hatályba, a 61. § (6) bekezdése szerint a törvény rendelkezéseit – a 64. §-ban foglalt rendelkezések kivételével – a hatálybalépésük után indult eljárásokban kell alkalmazni.

A törvény 62. § (1) bekezdése, valamint a hatálybalépésről és az átmeneti rendelkezések alkalmazásáról szóló 61. § (1) és (6) bekezdései nem tartalmaznak olyan szabályt, mely szerint a törvény valamely rendelkezését visszaható hatállyal kellene alkalmazni. A törvénynek a Pp. 41. §-a helyébe lépő módosuló szabálya hatálybalépésére vonatkozóan nincs speciális rendelkezése és átmeneti szabályt sem állapít meg arra nézve, hogy a felek által a hatálybalépés előtt kikötött illetékességre vonatkozó megállapodás tekintetében – a hatálybalépés főszabályától – eltérő rendelkezés lenne alkalmazható.

A törvényhelyhez fűzött miniszteri indokolás szerint a jogalkotó „kizárja annak lehetőségét, hogy a felek a törvény hatálybalépése után a vagyoni jogi ügyeik tekintetében felmerülő jogvitájukra kikössék e bíróságok illetékességét. A megjelölt bíróságok illetékességének kikötésére mindaddig nem kerülhet sor a jövőben, amíg törvény – az ügyforgalmi adatok változására figyelemmel – erről másként nem rendelkezik. Ez hozzájárul a bíróságok arányos ügyteher elosztásához és ezzel az időszerű ítékezés feltételeinek javításához”.

Mindez egyértelművé teszi, hogy a módosított szabály csak a törvény hatálybalépését követően – 2009. június 30. napjától kezdődően – zárja ki az érintett bíróságok illetékességének kikötésére vonatkozó megállapodást.

Az ellenkező álláspont elfogadása esetén az illetékesség kikötésének korlátozására vonatkozó hivatkozott rendelkezés – függetlenül attól, hogy az mikor lépett hatályba – alkalmazásra kerülne valamennyi 2009. június 30-át követően indult eljárásban, így azokban is, melyeknél az alávetés időpontjában a felek illetékességi kikötése a jogszabályoknak megfelelt, mivel az érintett bíróságok illetékességének kikötésére vonatkozó törvényi tilalom még nem volt hatályban.

A hatályos Pp. 41. § (6) bekezdése a kikötés tilalmát az ott megjelölt körben az alávetésre vonatkozó megállapodásra vonatkoztatja, ezért a törvény 61. § (6) bekezdését csak úgy lehet értelmezni, hogy a rendelkezés hatálybalépése után ilyen kikötésben a felek nem állapodhatnak meg. Ebből következően a feleknek a törvény hatálybalépését megelőzően kötött szerződéseire a módosítás nem hat ki, a korábbi megállapodásokban foglalt kikötést az nem érinti, ezért az ilyen kikötés alapján az érintett bíróságok illetékessége fennáll.